

Zongiltighet för kommunens seniorerbjudande
inom kollektivtrafiken

18

2025KS306

§ 7

Dnr 2025KS306

Zongiltighet för kommunens seniorerbjudande inom kollektivtrafiken

Beslut

Kommunstyrelsens förslag till beslut i kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige beslutar att Härryda kommuns seniorerbjudande inom den allmänna kollektivtrafiken från den 23 november 2026 ska gälla från 65 år med giltighet i zon A, med möjlighet att välja giltighet i annan zon när den valmöjligheten finns på plats.

Merkostnaden för seniorerbjudande med giltighet i zon A ska arbetas in i budgetunderlaget för 2027.

Avstår från att delta

Peter Arvidsson (SD) och Per Olov Risman (SD) avstår från att delta i beslutet.

Sammanfattning av ärendet

Västra Götalandsregionen har beslutat att Härryda kommun från den 23 november 2026 ska ingå i zon A och zon B. Kommunen behöver ta ställning till vilken zon seniorerbjudandet ska gälla i och meddela Västtrafik senast den 1 mars 2026.

Kommunfullmäktige beslutade 2024 att seniorerbjudandet ska gälla från 65 års ålder, dygnet runt där det är möjligt, och med att möjlighet att välja mellan zon A, B eller C införs så snart som möjligt. Möjlighet att välja zon finns ännu inte på plats så kommunens seniorerbjudande gäller idag inom zon B.

Efter zonförändringen kan man resa med seniorbiljett för zon B inom Härryda kommun samt till Bollebygd. Väljer kommunen att byta giltighet till zon A kan seniorer resa till ett större geografiskt område, inklusive Göteborg, Mölndal och Partille. Detta medför högre kostnad (ca 5 mnkr/år) och minskad flexibilitet eftersom seniorerbjudandet i zon A endast gäller under lågtrafik. Dagens kostnad för seniorerbjudandet är ca 2,4 mnkr.

Förvaltningen konstaterar att erbjudandet i zon A är efterfrågat av seniorer och pensionärsorganisationer, men kostnaden överstiger dagens ekonomiska ram och innebär en fördubbling av kostnaden. Ett fortsatt erbjudande i zon B ger god tillgång till kollektivtrafik dygnet runt och uppfyller huvudsyftet med seniorerbjudandet samt att kostnaden inte förändras. Förvaltningen föreslår därför att kommunfullmäktige beslutar att Härryda kommuns seniorerbjudande inom den allmänna kollektivtrafiken fortsatt ska gälla från 65 år

Signatur justerande	Utdragsbestyrkande

Sammanträdesdatum
2026-01-08

med giltighet i zon B dygnet runt med möjlighet att välja giltighet i annan zon när den valmöjligheten finns på plats.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse 11 november 2025
- Ekonomiska konsekvenser vid val av giltighet i zon A 11 november 2025
- Konsekvenser vid val av zon A respektive B för kommuninvånare 27 november 2025
- Kalkyl Estimerad årskostnad för tillköp av seniorbiljett i Härryda kommun, inom zon A
- Kommunfullmäktiges beslut 1 februari 2024 § 3
- Beslutsunderlag från kommunfullmäktige 2024, tjänsteskrivelse
- Beslutsunderlag från kommunfullmäktige 2024, bilaga
- Protokollsutdrag pensionärsrådet 2025-10-13 § 34 Samråd om val av zon för seniorerbjudande inom kollektivtrafiken
- Protokoll PRO 2025-11-13
- Yttrande seniorkort från SPF 2025-11-06

Förslag till beslut på sammanträdet

Per Vorberg (M) föreslår med instämmande av Patrik Linde (S) att kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar att Härryda kommuns seniorerbjudande inom den allmänna kollektivtrafiken från den 23 november 2026 ska gälla från 65 år med giltighet i zon A, med möjlighet att välja giltighet i annan zon när den valmöjligheten finns på plats. Merkostnaden för seniorerbjudande med giltighet i zon A ska arbetas in i budgetunderlaget för 2027.

Beslutsgång

Ordföranden frågar om kommunstyrelsen bifaller Per Vorbergs förslag och finner att så sker.

Signatur justerande	Utdragsbestyrkande

Kommunstyrelsen

Datum
2025-11-11

Diarienummer
2025KS306 550

Zongiltighet för kommunens seniorerbjudande inom kollektivtrafiken

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens förslag till beslut i kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige beslutar att Härryda kommuns seniorerbjudande inom den allmänna kollektivtrafiken från den 23 november 2026 ska gälla från 65 år med giltighet i zon B dygnet runt med möjlighet att välja giltighet i annan zon när den valmöjligheten finns på plats.

Sammanfattning av ärendet

Västra Götalandsregionen har beslutat att Härryda kommun från den 23 november 2026 ska ingå i zon A och zon B. Kommunen behöver ta ställning till vilken zon seniorerbjudandet ska gälla i och meddela Västtrafik senast den 1 mars 2026.

Kommunfullmäktige beslutade 2024 att seniorerbjudandet ska gälla från 65 års ålder, dygnet runt där det är möjligt, och med att möjlighet att välja mellan zon A, B eller C införs så snart som möjligt. Möjlighet att välja zon finns ännu inte på plats så kommunens seniorerbjudande gäller idag inom zon B.

Efter zonförändringen kan man resa med seniorbiljett för zon B inom Härryda kommun samt till Bollebygd. Väljer kommunen att byta giltighet till zon A kan seniorer resa till ett större geografiskt område, inklusive Göteborg, Mölndal och Partille. Detta medför högre kostnad (ca 5 mnkr/år) och minskad flexibilitet eftersom seniorerbjudandet i zon A endast gäller under lågtrafik. Dagens kostnad för seniorerbjudandet är ca 2,4 mnkr.

Förvaltningen konstaterar att erbjudandet i zon A är efterfrågat av seniorer och pensionärsorganisationer, men kostnaden överstiger dagens ekonomiska ram och innebär en fördubbling av kostnaden. Ett fortsatt erbjudande i zon B ger god tillgång till kollektivtrafik dygnet runt och uppfyller huvudsyftet med seniorerbjudandet samt att kostnaden inte förändras. Förvaltningen föreslår därför att kommunfullmäktige beslutar att Härryda kommuns seniorerbjudande inom den allmänna kollektivtrafiken fortsatt ska gälla från 65 år med giltighet i zon B dygnet runt med möjlighet att välja giltighet i annan zon när den valmöjligheten finns på plats.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse 11 november 2025
- Ekonomiska konsekvenser vid val av giltighet i zon A 11 november 2025
- Konsekvenser vid val av zon A respektive B för kommuninvånare 27 november 2025
- Kalkyl Estimerad årskostnad för tillköp av seniorbiljett i Härryda kommun, inom zon A
- Kommunfullmäktiges beslut 1 februari 2024 § 3
- Beslutsunderlag från kommunfullmäktige 2024, tjänsteskrivelse
- Beslutsunderlag från kommunfullmäktige 2024, bilaga
- Protokollsutdrag pensionärsrådet 2025-10-13 § 34 Samråd om val av zon för seniorerbjudande inom kollektivtrafiken
- Protokoll PRO 2025-11-13
- Yttrande seniorkort från SPF 2025-11-06

Ärendet

Västra Götalandsregionen har beslutat att Härryda kommun från den 23 november 2026 kommer att ingå i zon A och B. Att Härryda kommun ska ingå i zon A är en del i den regionala uppgörelsen som ligger till grund för den nya järnvägen mellan Göteborg och Borås och Bibana Mölnlycke. Inför zonförändringen så behöver kommunen ta ställning till vilken zon som kommunens seniorerbjudande fortsatt ska gälla för, zon A eller zon B. Kommunen behöver meddela Västtrafik om zongiltighet för kommunens seniorerbjudande från zonförändringen senast den 1 mars 2026.

Dagens seniorerbjudande

Seniorerbjudandet är en möjlighet för kommuner inom Västtrafiks område att erbjuda fri kollektivtrafik för seniorer som ett tillköp. De syften som seniorerbjudandet vid införande syftade till var att bidra till förbättrad folkhälsa, att etablera en vana att resa kollektivt och senarelägga behov av färdtjänst, att utnyttja befintlig ledig kapacitet i kollektivtrafiken samt bibehålla turtäthet, att sprida resandet till lågtrafik i vissa områden, att bidra till social hållbarhet och jämlikhet, ett hållbart resande samt till viss del att gynna det lokala näringslivet.

Härryda kommun har erbjudit kostnadsfri kollektivtrafik för kommuninvånare från 65 år sedan år 2011. Västra Götalandsregionen beslutade år 2023 om en ny utformning av seniorerbjudandet inom den allmänna kollektivtrafiken. Kommunfullmäktige beslutade den 1 februari 2024 § 3 att kommunens seniorerbjudande ska gälla från 65 års ålder i zon B dygnet runt, med möjlighet för seniorer att välja annan zon när systemet tillåter. Den tekniska lösningen för zonval är ännu inte på plats och Västtrafik har ingen fastställd tidplan. Seniorerna själva kan alltså inte välja zon för sin seniorbiljett utan samma zongiltighet kommer att gälla för alla.

I dagens modell för seniorerbjudandet baseras kostnaden på antal resor med respektive kommuns seniorbiljetter och nettokostnaden per resa med

beaktande av Västtrafiks totala självfinansieringsgrad. Varje påstigning på ett nytt fordon räknas som en ny resa. I modellen beräknas kommande års kostnad med en fördröjning på två år, till exempel utgör resandet år 2023 bas för kostnaden år 2025.

Förutsättningar vid giltighet i zon A respektive zon B

Väljer kommunen att fortsatt erbjuda seniorbiljetter inom zon B så kan kommunens seniorer efter zonförändringen resa inom Härryda kommun samt till Bollebygd. Bollebygd får vid zonförändringen också dubbel zontillhörighet men inom zon B och C. Seniorbiljetterna kan fortsatt gälla dygnet runt. Att fortsätta erbjuda seniorbiljetter inom zon B påverkar inte kommunens kostnad för seniorerbjudandet utöver den löpande kostnadsutvecklingen baserad på resandeutveckling och priset per resa.

Väljer kommunen att erbjuda seniorbiljetter inom zon A så kan kommunens seniorer efter zonförändringen resa inom Härryda kommun samt till Göteborg, Mölndal, Partille, Öckerö samt delar av Kungälv och Ale. Seniorbiljetter inom zon A erbjuds endast i lågtrafik på grund av kapacitetsproblem i zon A. Lågtrafik är vardagar 08.30-15.00 och 18.00-06.00 samt dygnet runt lördagar, söndagar och helgdagar. För seniorbiljetter giltiga i lågtrafik är priset per resa något lägre. För seniorbiljetter inom zon A så räknas även antal resor upp med en valideringsgrad för kommunen på grund av att benägenheten att visa sin biljett ("stämpla") är lägre inom zon A. Utöver att antal resor räknas upp med valideringsgrad så kommer antal resor också att öka på grund av att resmöjligheterna utökas. För en genomgång av ekonomiska konsekvenser för kommunen vid byte av zongiltighet till zon A, se bilaga *Ekonomiska konsekvenser vid val av giltighet i zon A*. För beskrivning av konsekvenser för kommuninvånare se bilaga *Konsekvenser vid val av zon A respektive B för kommuninvånare*.

Zontillhörighet för hållplatserna Källarbacken och Eriksmyst i Hällingsjö

En omständighet som påverkar konsekvenserna av val av zon för seniorerbjudandet är en speciallösning som Västtrafik kommunicerat gällande två hållplatser i Hällingsjö. Det gäller hållplatserna Källarbacken och Eriksmyst. Hållplatserna trafikeras idag av flera linjer som går inom Marks kommun men som passerar via dessa två hållplatser i Härryda kommun. Därför har hållplatserna idag dubbel zontillhörighet (BC). I Västtrafiks system är det inte möjligt för en hållplats att tillhöra alla tre zoner samtidigt. Samtidigt ska Härryda kommun fortsättningsvis ingå i zon A. Detta följer av avtalet om medfinansiering för ny järnväg Göteborg – Borås och Bibana Mölnlycke. Efter zonförändringen är Västtrafiks lösning på detta att hållplatserna kommer att tillhöra zon A och C, och avvika från principen att hela Härryda kommun också ingår i zon B. Väljer kommunen att fortsatt erbjuda seniorkort inom zon B så kan kommunens seniorer inte åka kostnadsfritt från/till hållplatserna Eriksmyst eller Källarbacken med sin seniorbiljett från zonförändringen 2026. De behöver då komplettera med en biljett för zon A eller C beroende på resväg.

Förväntningar från kommuninvånare

Förvaltningen har återkommande fått in önskemål och frågor om när möjligheten att resa inom zon A med sin seniorbiljett kommer att vara på plats. Särskilt bland boende i Mölnlycke har det uttryckts en stark önskan om seniorbiljett i zon A sedan Västtrafik i augusti 2023 införde ett stort antal hållplatser med dubbel zontillhörighet i Mölnlycke.

Samråd med kommunala pensionärsrådet

Förvaltningen har informerat om ärendet i kommunens pensionärsråd och de har beretts möjlighet att lämna synpunkter. Förvaltningen har fått yttranden från organisationerna PRO och SPF som båda förordar att kommunens seniorerbjudande ska gälla i zon A efter zonförändringen.

Ekonomiska konsekvenser

Om kommunen beslutar att ändra giltighet för seniorbiljetterna till zon A kommer det att innebära en ökad kostnad för kommunen. Dels eftersom resandet förväntas öka på grund av att resandemöjligheterna ökar, dels eftersom valideringsgrad kommer att användas för att räkna upp antalet resor. Västtrafiks kalkyl för byte av giltighet till zon A för år 2026 är att kommunens kostnad blir ca 5 mnkr (helår). Kommunens nuvarande kostnad för seniorerbjudandet är ca 2,4 mnkr. Budgeten för seniorerbjudandet utgår från dagens kostnad. Att byta giltighet för kommunens seniorerbjudande till zon A rymmer inte inom verksamhetens ekonomiska ram. Det nuvarande erbjudandet till seniorer i Härryda kommun är ett frivilligt åtagande från kommunens sida. Det innebär att det inte finns något lagkrav som gör att kommunen måste tillhandahålla denna tjänst inom sin ordinarie kärnverksamhet.

Vid en förändring av zon baseras kostnaden på ett estimerat resande till dess att det finns ett helårsresande med den nya giltigheten att utgå ifrån som justeras i efterhand. Den faktiska kostnaden är alltså inte känd. För en närmre genomgång av de ekonomiska konsekvenserna vid zon A, se bilaga *Ekonomiska konsekvenser vid val av giltighet i zon A*.

Beslutar kommunen att seniorerbjudandet fortsatt ska gälla inom zon B så kommer kostnaden inte förändras utöver den löpande kostnadsutvecklingen baserad på resandeutveckling och priset per resa. Kommunen kommer dock få en ökad kostnad på sikt när möjligheten för kommunens seniorer att själva få välja zongiltighet för sin seniorbiljett finns på plats. När systemet för individen att välja zon finns på plats kommer ett ärende lyftas politiskt med de ekonomiska konsekvenserna.

Förvaltningens bedömning

Seniorerbjudandet syftar i sin grund till att möjliggöra resor med kollektivtrafiken för att kunna utföra ärenden, ta sig till sin vårdcentral och nå mötesplatser för äldre i lokalsamhället. Tillgång till ett större geografiskt område och viktiga målpunkter inom kultur, handel, idrott, sjukvård och myndighetsservice gör erbjudandet attraktivt, vilket också uppfyller de

ursprungliga syftena att främja hållbart resande och etablera en kollektivtrafikvana.

Kommunens seniorerbjudande är uppskattat av kommunens invånare och efterfrågan på att det ska gälla inom zon A är stor. Förvaltningen är positiv till att erbjuda kommunens seniorer möjligheten att resa kollektivt i så stor utsträckning som möjligt. Samtidigt måste dessa fördelar vägas mot de ekonomiska konsekvenser de medför. Ett byte till giltighet i zon A innebär en förväntad fördubbling av dagens kostnad för seniorerbjudandet. Ett seniorerbjudande inom zon B ger kommunens seniorer tillgång till kollektivtrafik dygnet runt. Även om det geografiska området är mer begränsat, ger det möjlighet till vardagliga resebehov för att utföra ärenden, till aktiviteter och sociala kontakter. När det gäller hållplatserna i Hällingsjö som tillhör zon A och C påverkar detta en begränsad grupp resenärer. Om kommunen väljer zon B utesluter det inte en ändring till zon A i framtiden.

Förvaltningen föreslår att kommunfullmäktige beslutar att Härryda kommuns seniorerbjudande inom den allmänna kollektivtrafiken fortsatt ska gälla från 65 år med giltighet i zon B dygnet runt med möjlighet att välja giltighet i annan zon när den valmöjligheten finns på plats.

Martin Öbo
Samhällsbyggnadschef

Henrik Yngve
T.f trafikchef

Datum
2025-11-11

Dnr
2025KS306 550

Ekonomiska konsekvenser vid val av giltighet i zon A

Kommunens kostnader för seniorerbjudandet kommer att öka betydligt vid val av giltighet i zon A, både till följd av ökat resande på grund av större resandemöjligheter och uppräknig med valideringsgrad. Valideringsgrad är ett mått på resenärers benägenhet att visa sin biljett ("stämpla") på Västtrafiks fordon. Kostnaden för seniorerbjudet baseras då på antal resor/valideringsgraden*nettokostnaden per resa. Vid giltighet i lågtrafik så är priset per resa dock något lägre. För år 2026 så är priset per resa 13,30 kr med giltighet dygnet runt, och 11,62 kr med giltighet i lågtrafik. Den lägre kostnaden per resa förväntas dock ha begränsad effekt på den generella kostnadsökningen vid val av giltighet i zon A.

Vid en förändring av zon baseras faktureringen från Västtrafik på ett estimerat resande till dess att det finns ett helårsresande med den nya giltigheten att utgå ifrån. Under tiden den löpande faktureringen baseras på ett estimerat resande görs en reglering efter årets slut baserat på verkligt resande. Den faktiska kostnaden är alltså inte känd förrän i efterhand fram till dess att det finns resandestatistik med de nya villkoren. Kommunen kommer ha resandestatistik med de nya villkoren (giltighet i zon A) att utgå ifrån först inför år 2028.

Västtrafiks kalkyl för seniorerbjudande inom zon A

Västtrafik har tagit fram *Kalkyl Estimerad årskostnad för tillköp av seniorbiljett i Härryda kommun, inom zon A* (se bilaga) som gäller för år 2026. Kalkylen baseras på en valideringsgrad om 74 % samt ett antagande om att resandet efter byte av zongiltighet till zon A ökar med 125 %. Samtidigt räknas också resandet ner med 20 % på grund av att giltigheten begränsas till lågtrafik. Kalkylen ger tillhanda att kommunens seniorerbjudande vid byte av giltighet till zon A skulle kosta ca 5 mnkr. Siffran avser år 2026 och helårseffekt. Effekten på kommunens kostnad för seniorerbjudandet år 2026 blir alltså endast för perioden 23 november – 31 december 2026. Kommunen kommer vid val av giltighet i zon A att få estimerad kostnad för år 2027 under kvartal 1 2026 för att kunna ha med kostnaden in i kommunens budgetarbete. Den estimerade kostnaden innebär en dryg fördubbling av kommunens kostnad för dagens seniorerbjudande i zon B.

Antalet resor i Västtrafiks kalkyl har beräknats på följande sätt:

Antal resor 2024 i nuvarande zon B	177 127
Lågtrafik ger 80 % av dygnet runt *	141 702
Tillgång till zon A ger en ökning med 125% **	318 829
Uppräkning med valideringsgrad 74 % (73,9 %)	431 432

* Vid förändring från giltighet dygnet runt till lågtrafik bedömer Västtrafik att antalet resor minskar med 20 %.

** Vid införandet av tre zoner ökade Partille kommuns seniorbiljettsresor med 125 %, de gick då från giltighet inom den egna kommunen till giltighet inom zon A. Partille kommuns zonförändring är den enda jämförbara förändringen Västtrafik har, därför har Västtrafik valt att beräkna resandet för Härryda kommuns seniorbiljetter utifrån den.

Sammanställning av scenarier för val av zongiltighet för kommunens seniorerbjudande.

Nedan redovisas ekonomiska effekter av olika stora resandeökningar vid giltighet i zon A jämfört med dagens seniorerbjudande.

Resandeökning	Kostnad seniorerbjudande	Kostnadsökning jämfört med kostnad för 65+ zon B dygnet runt
Oförändrat antal valideringar ("stämplingar")	Ca 2,8 mnkr	17 %
25 %	Ca 3,5 mnkr	46 %
50 %	Ca 4,1 mnkr	76 %
75 %	Ca 4,8 mnkr	105 %
100 %	Ca 5,5 mnkr	134 %

Datum
2025-12-18

Dnr
2025KS306 550

Konsekvenser vid val av zon A respektive B för kommuninvånare

Fördelar med giltighet i zon A

Vid val av giltighet i zon A har kommunens seniorer ett större geografiskt område som de har möjlighet att resa inom. Det ger kommunens seniorer tillgång till att kostnadsfritt nå viktiga målpunkter inom bland annat kultur, idrott, handel, sjukvård och myndighetsservice som finns i Göteborg, Mölndal och Partille.

Ett seniorerbjudande som är giltigt i zon A kan bidra till ökat hållbart resande då det skapar incitament för seniorer att välja kollektivtrafik framför bil i reserelationer där bilen tidigare varit förstahandsval.

Nackdelar och utmaningar med giltighet i zon A

Väljer kommunen giltighet i zon A så gäller seniorbiljetterna under lågtrafik. Detta innebär mindre flexibilitet för kommunens seniorer när det gäller när man kan resa. Det kan särskilt påverka seniorer utan alternativa färdmedel eller med begränsad ekonomi. Ett seniorerbjudande med giltighet endast i lågtrafik kan innebära att invånare som bor i områden i kommunen med ett glesare utbud av kollektivtrafik får en mer begränsad möjlighet att använda sin seniorbiljett.

Ett seniorerbjudande inom zon A kan ge en viss negativ effekt för det lokala näringslivet i kommunen på grund av det stora utbudet av handel i bland annat Göteborg.

Fördelar med giltighet i zon B

Vid val av giltighet i zon B så har kommunens seniorer möjlighet att resa när som helst på dygnet. Det ger möjlighet till mer flexibelt resande. Det gör också erbjudandet enklare att förstå.

Nackdelar och utmaningar med giltighet i zon B

Väljer kommunen att erbjuda seniorbiljetter med giltighet i zon B innebär det att seniorer kan resa inom ett mer begränsat geografiskt område, alltså inom Härryda kommun och till Bollebygd. Zonförändringen kommer då inte kommunens seniorer till gagn inom ramen för seniorerbjudandet. Väljer

kommunen fortsatt giltighet i zon B så kommer det från zonförändringen att finnas två hållplatser i Hällingsjö som man inte kan resa till/från med kommunens seniorbiljett.

Kalkyl: Estimerad årskostnad för tillköp av seniorbiljett i Härryda kommun, inom zon A

Här kommer er estimerade årskostnad för tillköp av seniorbiljett med giltighet zon A lågtrafik, för målgruppen 65 år och äldre. Samtliga belopp är angivna exklusive moms.

Kalkylen baseras på en uppskattning av antalet resor med seniorbiljetten samt ett pris per resa, båda för det år som är bas. Priset för kommande år beräknas med en fördröjning på två år. Det år som är bas för denna kalkyl är år 2024 och kalkylen avser priset för år 2026.

Antalet resor med seniorbiljetten baseras på uppskattat antal valideringar uppräknat med valideringsgrad till dess att det finns ett helårsresande med den nya zongiltigheten, därefter baseras antalet resor med seniorbiljetten på faktiskt antal valideringar uppräknat med valideringsgrad.

Priset per resa räknas fram genom att Västtrafiks samtliga rörelsekostnader och finansiella kostnader divideras med samtliga allmänna kollektivtrafikresor inom Västtrafiks trafikområde. Kostnaden per resa multipliceras sedan med självfinansieringsgraden vilket ger kommunens pris per resa. Vid ett erbjudande i lågtrafik rabatteras priset per resa procentuellt motsvarande andel tidtabellskilometer per timma i lågtrafik jämfört med antalet tidtabellskilometer per timma totalt i samtliga kommuner där seniorerbjudandet gäller i lågtrafik.

För mer information om kalkylmodellen se Allmänna villkor för tillköp av seniorbiljett.

	Antal resor	Pris per resa	Totalt
65+ lågtrafik zon A	431 432 resor	11,62 kr	5 013 245 kr

Årskostnaden kommer att regleras årligen efter utfall, uppräknat med valideringsgrad, till dess att det finns ett helårsresande för den aktuella zongiltigheten att utgå ifrån.

När det finns ett helårsresande baseras antalet resor med seniorbiljetten på faktiskt antal valideringar uppräknat med valideringsgrad.

Priset kommer årligen att justeras utifrån antal resor, pris per resa för det år som är bas samt utifrån självfinansieringsgrad (genomsnittligt rullande femårsvärde) och rabatt för erbjudande i lågtrafik (ses över årligen).

Kalkylen är giltig sex månader från ovan angivet datum. Observera att priserna endast gäller om erbjudandet införs under det kalenderår de avser.

Med vänlig hälsning

Maria Björner Brauer

Enhetschef Försäljning och Marknad

Kontaktperson vid frågor:

Sofia Ottosson, Koordinator Samhällsutveckling, kommun@vasttrafik.se

Sammanträdesdatum
2024-02-01

§ 3

Dnr 2023KS530

Utformning av Härryda kommuns seniorerbjudande inom den allmänna kollektivtrafiken

Beslut

Kommunfullmäktige beslutar att Härryda kommuns seniorerbjudande inom den allmänna kollektivtrafiken från 1 juli 2024 ska gälla som idag. D.v.s. från 65 års ålder, dygnet runt där det är möjligt, och med att möjlighet att välja mellan zon A, B eller C införs så snart som möjligt.

Kommunfullmäktige beslutar att fortsatt arbete ska ske för att kommunen som helhet ska ingå i samma zon som Göteborg, Mölndal, Partille och Öckerö. Detta genom att i alla sammanhang som kommunen formellt yttrar sig kring kollektivtrafik ska detta kommuniceras.

Kommunfullmäktige beslutar finansiera merkostnaden inom befintlig ram.

Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen i uppdrag att se till att kommunen i samband med erbjudandet skickar egen information som komplement till Västtrafiks information.

Reservationer

Per Vorberg (M), Evalotta Liljenzin (M), Rickard Rosengren (M), Sven Karlsson (M), Kersti Lagergren (M), Eva Karlsson (M), Håkan Eriksson (KD), Martin Tengfjord (SP), Tony Wahl (C), Mikael Johannison (M), Jan Gustavsson (KP), Hengameh Mokhtari Madjd (M), Grim Pedersen (M), Lennart Vinqvist (SP), Fredrik Mossmark (C), Robert Thorin (SD), och Linda Marklund (C) reserverar sig mot den del av beslutet som gäller möjligheten till valfrihet av zon A, B eller C till förmån för kommunstyrelsens förslag.

Sammanfattning av ärendet

Infrastruktur- och kollektivtrafiknämnden i Västra Götalandsregionen beslutade den 18 oktober 2023 § 111 om ny utformning av seniorerbjudandet inom den allmänna kollektivtrafiken.

Härryda kommun har erbjudit kostnadsfri kollektivtrafik dygnet runt för kommuninvånare från 65 år sedan år 2011 och erbjudandet har varit oförändrat sedan dess. Inom ramen för den nya utformningen av seniorerbjudandet har Västtrafik tagit fram en ny kalkylmodell. Utifrån den nya kalkylmodellen skulle kommunens kostnader, om kommunen behåller samma erbjudande som idag, öka med 52 % per helår, från 1,6 mnkr till 2,5 mnkr.

Signatur justerande	Utdragsbestyrkande

Sammanträdesdatum
2024-02-01

I samband med nytt seniorerbjudande har Västtrafik sagt upp nuvarande avtal från den 1 juli 2024. Kommunen behöver ta ställning till om kommunen fortsatt ska ha ett seniorerbjudande, från vilken ålder seniorerbjudandet i så fall ska gälla, giltighetstid på dygnet samt möjligheten att låta seniorerna välja zongiltighet för sin seniorbiljett.

Förvaltningen gör bedömningen att det seniorerbjudande som ryms inom befintlig budgetram är alternativet med åldersvillkor 70 år med giltighet i lågtrafik i zon B utan möjlighet att välja giltighet i annan zon.

Beslutsunderlag

- Kommunstyrelsens beslut 11 januari 2024 § 4
- Tjänsteskrivelse 19 december 2023
- Konsekvenser av olika val gällande utformning av Härryda kommuns seniorerbjudande
- Protokollsutdrag IKN § 111 Ny utformning av Västtrafiks seniorerbjudande
- Kostnadsjämförelse och prisindikation 231019
- FAQ tillköp seniorerbjudande
- Uppdragsavtal avseende tillköp av seniorbiljett
- Allmänna villkor avseende tillköp av seniorbiljett

Förslag till beslut på sammanträdet

Patrik Linde (S) föreslår med instämmande av Peter Arvidsson (SD), Thomas Gustavsson (S), Roland Jonsson (MP), Sven-Åke Hallgren (V), Kajsa Lackovic (S), Marie Strid (MP), och Siv Hallbert (S) att kommunfullmäktige bifaller kommunstyrelsens förslag med ändringen att möjlighet till valfrihet av zon A, B eller C införs så snart möjligt.

Per Vorberg (M) föreslår med instämmande av Jan Gustavsson (KP), Håkan Eriksson (KD), Fredrik Mossmark (C), David Dinsdale (L), Martin Tengfjord (SP) och Mikael Johannison (M) att kommunfullmäktige bifaller kommunstyrelsens förslag.

Vidare föreslår Per Vorberg (M) med instämmande av Patrik Linde (S) och Peter Arvidsson (SD) ett tillägg att kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen i uppdrag att se till att kommunen i samband med erbjudandet skickar egen information som komplement till Västtrafiks information.

Ajournering

Sammanträdet ajourneras mellan kl. 18:19-18:30 och 19:33-19:35.

Signatur justerande	Utdragsbestyrkande

Sammanträdesdatum
2024-02-01

Beslutsgång

Ordföranden redovisar att han kommer dela upp beslutsgången i fyra delar.

Han kommer först att ställa kommunstyrelsens förslag att erbjudandet ges i den zon kommunen tillhör mot Patrik Lindes förslag att möjlighet till valfrihet av zon A, B eller C införs så snart möjlighet.

Han kommer sedan fråga om kommunfullmäktige kan bifalla kommunstyrelsens förslag att fortsatt arbete ska ske för att kommunen som helhet ska ingå i samma zon som Göteborg, Mölndal, Partille och Öckerö. Detta genom att i alla sammanhang som kommunen formellt yttrar sig kring kollektivtrafik ska detta kommuniceras.

Han kommer sedan fråga om kommunfullmäktige kan bifalla kommunstyrelsens förslag att finansiera merkostnaden inom befintlig ram.

Han kommer sedan fråga om kommunfullmäktige kan bifalla Per Vorbergs tilläggsförslag.

Kommunfullmäktige godkänner redovisad beslutsgång.

Kommunstyrelsens förslag och Patrik Lindes förslag

Ordföranden ställer förslagen mot varandra och finner att kommunfullmäktige bifaller kommunstyrelsens förslag.

Omröstning begärs. Kommunfullmäktige godkänner följande beslutsgång:

Ja-röst för att bifalla kommunstyrelsens förslag

Nej-röst för att bifalla Patrik Lindes förslag

Med 22 ja-röster, 28 nej-röster och 1 som avstår beslutar kommunfullmäktige att bifalla Patrik Lindes förslag. Hur var och en röstade framgår av omröstningslista 1.

Kommunstyrelsens förslag

Ordföranden finner att kommunfullmäktige bifaller kommunstyrelsens förslag att fortsatt arbete ska ske för att kommunen som helhet ska ingå i samma zon som Göteborg, Mölndal, Partille och Öckerö. Detta genom att i alla sammanhang som kommunen formellt yttrar sig kring kollektivtrafik ska detta kommuniceras.

Kommunstyrelsens förslag

Ordföranden finner att kommunfullmäktige bifaller kommunstyrelsens förslag at finansiera merkostnaden inom befintlig ram.

Per Vorbergs tilläggsförslag

Ordföranden finner att kommunfullmäktige bifaller Per Vorbergs tilläggsförslag.

Signatur justerande	Utdragsbestyrkande

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Kommunfullmäktige

Sammanträdesdatum
2024-02-01

Signatur justerande			Utdragsbestyrkande
---------------------	--	--	--------------------

Sammanträdesdatum
2024-02-01

Voteringslista: § 5

Ärende: Utformning av Härryda kommuns seniorerbjudande inom den allmänna kollektivtrafiken, 2023KS530

Omröstningslista 1

Ledamot	Ja	Nej	Avstår
Per Vorberg (M), ledamot	X		
Kersti Lagergren (M), ledamot	X		
Sven Karlsson (M), ledamot	X		
Evalotta Liljenzin (M), ledamot	X		
Grim Pedersen (M), ledamot	X		
Rickard Rosengren (M), ledamot	X		
Gunnar Häggström (M), vice ordförande	X		
Mikael Johannison (M), ledamot	X		
Kristina Andrén (M), 2:e vice ordförande	X		
Bengt Johansson (M), ledamot	X		
Eva Karlsson (M), ledamot	X		
Hengameh Mokhtari Madjd (M), ledamot	X		
Tony Wahl (C), ledamot	X		
Anita Anger (L), ledamot	X		
Håkan Eriksson (KD), ledamot	X		
Martin Tengfjord (SP), ledamot	X		
Jan Gustavsson (KP), ledamot	X		
Patrik Linde (S), ledamot		X	
Kristin Arplöw (S), ledamot		X	
Ulla-Karin Johansson (S), ledamot		X	
Björn Magnusson (S), ordförande		X	
Monica Bengtsson (S), ledamot		X	
Jonas Andersson (S), ledamot		X	
Berit Müllerström (S), ledamot		X	
Kajsa Lackovic (S), ledamot		X	
Siw Hallbert (S), ledamot		X	
Sven-Åke Hallgren (V), ledamot		X	
Marie Strid (MP), ledamot		X	
Roland Jonsson (MP), ledamot		X	
Kristin Schmitt (MP), ledamot		X	
Peter Arvidsson (SD), ledamot		X	

VOTERINGSLISTA
Kommunfullmäktige

Sammanträdesdatum
2024-02-01

Danuta Wahlberg (SD), ledamot		X	
Per Olov Risman (SD), ledamot		X	
Patrik Strömsten (SD), ledamot		X	
Johannes Backlund (SD), ledamot		X	
Stefan Arveros (SD), ledamot		X	
Erik Holm (SD), ledamot		X	
Bengt Hellgren (SD), ledamot		X	
Robert Thorin (SD), ledamot			X
Fredrik Mossmark (C), ersättare	X		
Linda Marklund (C), ersättare	X		
David Dinsdale (L), ersättare	X		
Inger Axelsson (KD), ersättare	X		
Lennart Vinqvist (SP), ersättare	X		
Lena Fredriksson (S), ersättare		X	
Thomas Gustafsson (S), ersättare		X	
Varinder Bajwa (S), ersättare		X	
Karolina Zirlyte (S), ersättare		X	
Elin Remme (V), ersättare		X	
Måns Pär Fogelberg (V), ersättare		X	
Rolf Vestman (S), ledamot		X	
Resultat	22	28	1

Kommunstyrelsen

Datum
2023-12-19

Diarienummer
2023KS530 530

Utformning av Härryda kommuns seniorerbjudande inom den allmänna kollektivtrafiken

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens förslag till beslut i kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige beslutar att Härryda kommuns seniorerbjudande inom den allmänna kollektivtrafiken från 1 juli 2024 ska gälla från 70 år med giltighet i lågtrafik i zon B utan möjlighet att välja giltighet i annan zon.

Sammanfattning av ärendet

Infrastruktur- och kollektivtrafiknämnden i Västra Götalandsregionen beslutade den 18 oktober 2023 § 111 om ny utformning av seniorerbjudandet inom den allmänna kollektivtrafiken.

Härryda kommun har erbjudit kostnadsfri kollektivtrafik dygnet runt för kommuninvånare från 65 år sedan år 2011 och erbjudandet har varit oförändrat sedan dess. Inom ramen för den nya utformningen av seniorerbjudandet har Västtrafik tagit fram en ny kalkylmodell. Utifrån den nya kalkylmodellen skulle kommunens kostnader, om kommunen behåller samma erbjudande som idag, öka med 52 % per helår, från 1,6 mnkr till 2,5 mnkr.

I samband med nytt seniorerbjudande har Västtrafik sagt upp nuvarande avtal från den 1 juli 2024. Kommunen behöver ta ställning till om kommunen fortsatt ska ha ett seniorerbjudande, från vilken ålder seniorerbjudandet i så fall ska gälla, giltighetstid på dygnet samt möjligheten att låta seniorerna välja zongiltighet för sin seniorbiljett.

Förvaltningen gör bedömningen att det seniorerbjudande som ryms inom befintlig budgetram är alternativet med åldersvillkor 70 år med giltighet i lågtrafik i zon B utan möjlighet att välja giltighet i annan zon.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse den 19 december 2023

- Konsekvenser av olika val gällande utformning av Härryda kommuns seniorerbjudande
- Protokollsutdrag IKN § 111 Ny utformning av Västtrafiks seniorerbjudande
- Kostnadsjämförelse och prisindikation 231019
- FAQ tillköp seniorerbjudande
- Uppdragsavtal avseende tillköp av seniorbiljett
- Allmänna villkor avseende tillköp av seniorbiljett

Ärendet

Infrastruktur- och kollektivtrafiknämnden i Västra Götalandsregionen beslutade den 18 oktober 2023 § 111 om ny utformning av seniorerbjudandet inom den allmänna kollektivtrafiken. Nuvarande avtal sägs upp som en följd av beslutet och kommunen behöver ta ställning till den fortsatta utformningen av seniorerbjudandet i Härryda kommun. Västtrafik önskar beslut om kommunens val inom seniorerbjudandet eller meddelande om att kommunen avstår från att teckna nytt avtal om seniorerbjudande senast den 1 mars 2024. Väljer kommunen att fortsatt ha ett seniorerbjudande kommer det nya seniorerbjudandet att börja gälla den 1 juli 2024.

Seniorerbjudandet är en möjlighet för kommuner inom Västtrafiks område att erbjuda fri kollektivtrafik för seniorer som ett tillköp. Härryda kommun har erbjudit kostnadsfri kollektivtrafik för kommuninvånare från 65 år med giltighet dygnet runt sedan år 2011 och erbjudandet har varit oförändrat sedan dess.

Beslutet från infrastruktur- och kollektivtrafiknämnden om ny utformning av seniorerbjudandet innebär i korthet att kommunen kan välja mellan tre åldersvillkor för erbjudandet: 65, 70 eller 75 år. Kommunen kan dessutom välja om erbjudandet ska vara giltigt dygnet runt eller endast i lågtrafik. För zon A gäller däremot endast alternativet med lågtrafik. Erbjudandet är endast giltigt inom en zon, men kommuner med omlottzon-/er kommer erbjudas möjlighet att låta senioren välja vilken zon senioren vill att seniorbiljetten ska vara giltig inom. Detta kräver dock systemutveckling av Västtrafik som kan vara på plats under senare delen av år 2025.

Förändringar i kalkylmodellen

Infrastruktur- och kollektivtrafiknämnden i Västra Götalandsregionen (då Kollektivtrafiknämnden) beslutade den 27 november 2022 om en ny kalkylmodell avseende ersättning för seniorerbjudandet. Den nya kalkylmodellen kommer att börja gälla då nytt avtal träffas mellan kommunen och Västtrafik.

I nuvarande kalkylmodell för seniorerbjudandet baseras kommunens kostnad på antal seniorbiljetter som Västtrafik utfärdar till kommunens seniorer. Under 2022 fanns det i genomsnitt 5 786 st utfärdade seniorbiljetter. Beräkningsgrunden har utgått från uppskattat intäktsbortfall för Västtrafik och har varit svår att förstå. Utifrån detta har en

schablonmässig kostnad räknats fram. För 2022 kostade en seniorbiljett 255 kr per år plus 140 kr i administrativ avgift för utfärdande av nya kort.

I den nya kalkylmodellen baseras kostnaden på antal resor med respektive kommuns seniorbiljetter och nettokostnaden per resa med beaktande av Västrafiks totala självfinansieringsgrad. Varje påstigning på ett nytt fordon räknas som en ny resa. I modellen beräknas kommande års kostnad med en fördröjning på två år, till exempel utgör resandet år 2022 bas för kostnaden år 2024.

Nytt beslut om seniorerbjudande från 1 juli 2024

Kommunen behöver ta ställning till hur utformningen av seniorerbjudandet från den 1 juli 2024 i Härryda kommun ska se ut avseende:

- Om kommunen fortsatt ska ha ett seniorerbjudande
- Vilket åldersvillkor som ska gälla för erbjudandet: från 65, 70 eller 75 år
- Giltighet avseende tid på dygnet: dygnet runt eller i lågtrafik
- Om kommunen ska erbjuda seniorerna möjlighet att välja zongiltighet för sin seniorbiljett, och vilka zoner som i så fall ska vara valbara: möjlighet att välja mellan zon A och B, möjlighet att välja mellan zon B och C eller möjlighet att välja mellan zon A, B och C

Väljer kommunen att höja åldervillkoret från 65 till 70 eller 75 år så kommer seniorbiljetter för seniorer under gällande åldersvillkor att avslutas. Väljer kommunen att ändra giltighetstid från dygnet runt till lågtrafik kommer den nya giltighetstiden att även gälla redan utfärdade seniorbiljetter.

För närmre beskrivning av förutsättningar och konsekvenser av olika val hänvisas till bilaga *Konsekvenser av olika val gällande utformning av Härryda kommuns seniorerbjudande*.

Ekonomiska konsekvenser

Utformningen av Härryda kommuns seniorerbjudande påverkar kommunens framtida kostnader för seniorerbjudandet. Härryda kommun får i en jämförelse mellan faktiskt utfall i nuvarande modell och i den nya kalkylmodellen för år 2024 en kostnadsökning om 52 % (helårseffekt). I faktiska siffror har kommunen en kostnad på ca 1,6 mnkr i nuvarande kalkylmodell. År 2024 skulle kommunen få en kostnad på ca 2,5 mnkr i den nya kalkylmodellen om kommunen behåller samma erbjudande. Kostnaden avser helårseffekt, så kostnadsökningen blir mindre det första året eftersom kalkylmodellen börjar gälla den 1 juli 2024. Väljer kommunen att höja åldersvillkoret till 70 år med giltighet dygnet runt blir kostnaden cirka 1,8 mnkr och cirka 1,4 mnkr med giltighet i lågtrafik.

Kostnaden för seniorkort är budgeterad inom trafikverksamheten. Sett till befintlig ram är det seniorerbjudandet med åldersvillkor från 70 år med giltighet i lågtrafik utan möjlighet att välja zon det som ryms inom budget.

Om kommunen väljer ett annat alternativ än det som förvaltningen föreslår och detta alternativ överskrider den befintliga budgeten utan att något budgettillskott tillkommer baserat på kommunens ekonomiska läge, kommer det att krävas en utredning och en konsekvensbeskrivning av effekterna för verksamhetens budget. Trafikverksamhetens budget är redan hårt ansträngd utifrån ökade kostnader med anledning av inflation och konjunkturläget. Därmed är det inte möjligt att inrymma den ökade kostnaden inom befintlig ram utan att något annat prioriteras bort.

För ekonomiska konsekvenser av olika utformningar av seniorerbjudandet samt på längre sikt se bilaga *Konsekvenser av olika val gällande utformning av Härryda kommuns seniorerbjudande*.

Förvaltningens bedömning

Kommunens seniorerbjudande är uppskattat av invånarna och gör att fler seniorer har möjlighet att resa med kollektivtrafiken i kommunen. Det ekonomiska läget för kommunen gör dock att utrymmet inom befintlig ram är begränsat. Det seniorerbjudande som ryms inom befintlig ram är med åldersvillkor från 70 år med giltighet i lågtrafik i zon B utan möjlighet att välja giltighet i annan zon. För att fortsatt kunna ha ett seniorerbjudande med åldersvillkor från 65 år eller från 70 år med giltighet dygnet runt krävs ett budgettillskott.

En höjning av åldersvillkoret motverkar delvis syftet med seniorerbjudandet att bland annat bidra till en bättre folkhälsa, att försena färdtjänstdebuten och etablera en vana att resa kollektivt. Ett seniorerbjudande med giltighet endast i lågtrafik innebär förutom en begränsning när det gäller vilka tider seniorbiljetten kan användas även att invånare som bor i områden i kommunen med ett glesare utbud av kollektivtrafik får mer begränsad möjlighet att använda sin seniorbiljett.

Förvaltningen är positiv till att erbjuda kommunens seniorer möjligheten att resa kollektivt. Utifrån nuvarande budgetram ser dock förvaltningen att alternativet att erbjuda samma villkor från 1 juli 2024 med oförändrad budget inte är möjligt. Därför föreslår förvaltningen att kommunfullmäktige beslutar att Härryda kommuns seniorerbjudande från 1 juli 2024 ska gälla åldersvillkor från 70 år med giltighet i lågtrafik i zon B utan möjlighet att välja giltighet i annan zon.

Louise Skålberg
Sektorchef samhällsbyggnad

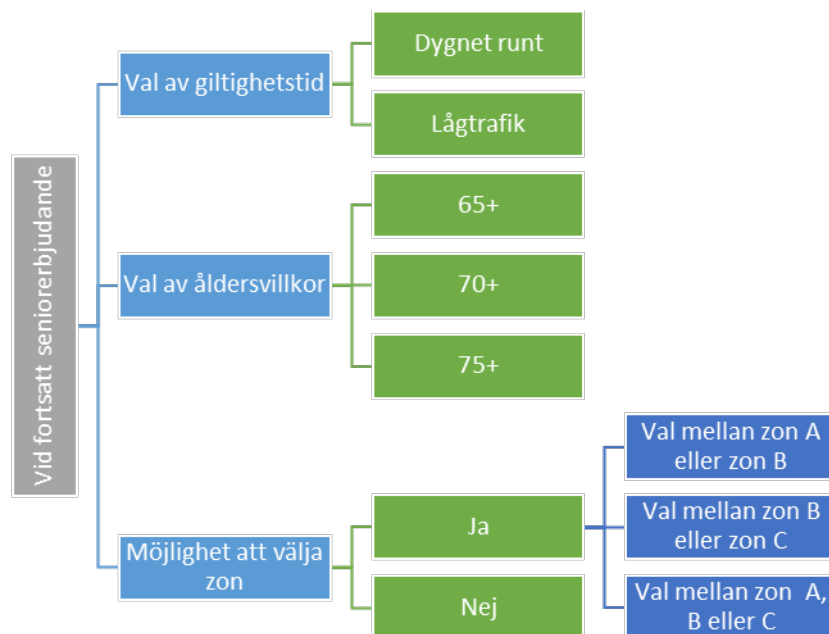
Fredrik Wejrot
Verksamhetschef trafik

Datum
2023-12-18

Dnr
2023KS530 530

Konsekvenser av olika val gällande utformning av Härryda kommuns seniorerbjudande

Infrastruktur- och kollektivtrafiknämnden i Västra Götalandsregionen beslutade den 18 oktober 2023 § 111 om ny utformning av seniorerbjudandet inom den allmänna kollektivtrafiken. I samband med nytt seniorerbjudande har Västtrafik sagt upp nuvarande avtal från den 1 juli 2024. Härryda kommunen behöver senast den 1 mars 2023 ta ställning till om kommunen fortsatt ska ha ett seniorerbjudande, från vilken ålder seniorerbjudandet i så fall ska gälla, giltighetstid på dygnet samt möjligheten att låta seniorerna välja zongiltighet för sin seniorbiljett. Nedan följer en illustration för att tydliggöra de valmöjligheter kommunen har gällande utformningen av nytt seniorerbjudande.

Figur 1. Illustration av valmöjligheter gällande utformningen av nytt seniorerbjudande

Principen och de syften som seniorerbjudandet vid införandet syftade till är att bidra till förbättrad folkhälsa, att etablera en vana att resa kollektivt, senarelägga färdtjänstdebuten, utnyttja befintlig kapacitet i kollektivtrafiken, bibehållen turtäthet, sprida resandet till lågtrafik i vissa områden, social hållbarhet och jämlikhet. Det kan också gynna det lokala näringslivet.

Kommunen hade år 2022 i genomsnitt 5 786 st utfärdade seniorbiljetter. Nedan följer en sammanställning av antal invånare i de tre olika åldersgrupperna i hela kommunen samt för Mölnlycke. Mölnlycke redovisas särskilt eftersom Mölnlycke omfattas av dubbel zontillhörighet där en möjlighet att välja zon förväntas ha en stor påverkan på resandet.

Ålder	Hela kommunen	Mölnlycke
65 år och uppåt	6 795	3 242
70 år och uppåt	5 036	2 466
75 år och uppåt	3 498	1 804

Tabell 1. Tabell över antal invånare i olika åldersgrupper i hela kommunen samt i Mölnlycke den 1 december 2023

Kostnader för seniorerbjudandet i den nya kalkylmodellen

I den nya kalkylmodellen för seniorerbjudandet baseras kommunens kostnad på antal resor med kommunens seniorbiljetter samt nettokostnaden per resa med beaktande av Västtrafiks totala självfinansieringsgrad. I modellen beräknas kommande års kostnad med en fördröjning på två år, till exempel utgör resandet år 2022 bas för kostnaden år 2024. Det innebär en förutsägbarhet för kommunen inför budgetbeslut. Antalet resor baseras på antalet viseringar av seniorbiljetter, förutom i zon A där antalet viseringar räknas upp eftersom viseringsgraden generellt är lägre. Med antal viseringar avses antal stämplingar med seniorbiljetter på Västtrafiks fordon.

Viseringsgrad är hur stor andel av Västtrafiks resenärer som stämplar sin biljett. Viseringsgraden som kommer att användas för seniorbiljetter med giltighet i zon A är en sammanvägd viseringsgrad för Göteborg, Mölndal, Partille och Härryda som var 49 % år 2022. Antal resor med seniorbiljetter med giltighet inom zon A kommer att beräknas enligt följande: antal viseringar/49 %. Varje påstigning på ett nytt fordon räknas som en ny resa.

I den nya kalkylmodellen så är kostnaden per resa 12,81 kr vid giltighet dygnet runt, och 10,79 kr vid giltighet i lågtrafik år 2024. Den kostnaden multipliceras med antal resor med seniorbiljetter år 2022 för att få kostnaden för seniorerbjudandet år 2024 (helårseffekt).

Kommunens kostnad för seniorerbjudandet i nuvarande kalkylmodell är 1 626 tkr. En sammanställning av kostnader enligt den nya kalkylmodellen för olika erbjudanden samt förutsättningar följer nedan.

Tabell över kostnad vid olika åldersvillkor, giltighetstid på dygnet och möjlighet att välja zon i den nya kalkylmodellen

Åldersvillkor och giltighetstid på dygnet	Kostnad år 2024 i tkr (helårseffekt)	Förändring av kostnad år 2024 i tkr jämfört med dagens kalkylmodell (helårseffekt)
65+ dygnet runt	2 475	848
65+ lågtrafik	1 875	249
65+ dygnet runt med möjlighet att välja mellan zon A, B samt C	3 427	1 801
70+ dygnet runt	1 836	210
70+ lågtrafik	1 391	-235
70+ dygnet runt med möjlighet att välja mellan zon A, B samt C	2 543	917
75+ dygnet runt	1 207	-419
75+ lågtrafik	915	-711
75+ dygnet runt med möjlighet att välja mellan zon A, B samt C	1 672	46

Tabell 2. Tabell över kostnad vid olika åldersvillkor, giltighetstid på dygnet och möjlighet att välja zon i den nya kalkylmodellen

Antal seniorer som uppfyller åldersvillkoret, förändringar i resande och Västtrafiks kostnader kommer att påverka kommunens kostnad för seniorerbjudandet på sikt. Den angivna kostnaden för åldersvillkoren 70+ och 75+, erbjudanden i lågtrafik samt erbjudanden med möjlighet att välja zon är en uppskattning av kommunens kostnad vid införande av dessa åldersvillkor som utgår från beräkningar från Västtrafik. Kostnaden kommer att justeras i efterhand efter faktiskt antal resor med kommunens seniorbiljetter.

Kostnaden för ett seniorerbjudande som gäller under lågtrafik inom respektive åldersintervall utgår från att resandet minskar med 10 % jämfört med seniorbiljetter med giltighet dygnet runt inom samma åldersintervall.

När det gäller möjlighet att välja zon utgår beräkningen från folkbokförda seniorer 65+ som bor inom omlottzoner i Härryda kommun. Detta antal har Västtrafik sedan utgått från när de bedömt antal resor med seniorbiljett i zon A respektive zon B. Resor inom zon C har inte inkluderats på grund av det lägre antalet berörda seniorer och eftersom resor med seniorbiljetter inom zon C inte kommer att räknas upp med viseringsgrad. Resor inom zon C kommer därför inte påverka kostnaden på samma sätt som resor med seniorbiljetter med giltighet i zon A. Det faktiska resandet kommer att ligga till grund för kommunens kostnad och justeras i efterhand.

Kostnadsutveckling kopplat till antal resor vid samma seniorerbjudande som idag

Resandet år 2022 hade fortfarande en viss covidpåverkan. Antal resor år 2022 var 193 115 (justerat för de första två månaderna då restriktioner fortfarande gällde). Som jämförelse genomfördes 236 768 resor med kommunens seniorbiljetter år 2019. Om resandet under kommande år ökar till nivåerna innan covidpandemin så är den uppskattade kostnaden för samma seniorerbjudande som idag, alltså åldervillkor från 65 år med giltighet dygnet runt, ca 3 miljoner kr årligen.

Kostnadsutveckling kopplat till möjligheten att välja zon

Förvaltningen bedömer att möjligheten att resa med sin seniorbiljett inom zon A skulle innebära stora effekter på antal resor. Ökningen beror dels på att möjligheten att resa inom både zon A och zon C innebär ett större område att resa inom, men också att många målpunkter finns inom särskilt zon A. Seniorbiljetter inom zon A kommer endast vara giltiga i lågtrafik, men antal resor med seniorbiljetter inom zon A kommer att räknas upp eftersom viseringsgraden inom zon A är lägre. Viseringsgraden som kommer att användas är en sammanvägd viseringsgrad för Göteborg, Mölndal, Partille och Härryda som var 49 % år 2022.

Med ett större område, med ett omfattande kollektivtrafikutbud, som seniorbiljetten är giltig inom ökar kommunens kostnad eftersom varje påstigning innebär en ny resa, illustrerat i exemplet nedan.

Räkneexempel:

En senior vill göra en resa till en målpunkt i Göteborg. För att nå sitt mål tar senioren först en lokalbuss till Mölnlycketerminalen, byter till en buss in till Göteborg, byter till en spårvagn vid Korsvägen och behöver sedan byta spårvagn vid Brunnsparken för att nå sitt mål. Kommunens kostnad för denna resa (enkel väg) är 43,16 kr (10,79 kr x 4). Det kan jämföras med kostnaden för en enkelbiljett inom zon A som för närvarande är 35 kr.

Konsekvenser av olika val gällande åldersvillkor, giltighetstid på dygnet samt möjligheten att välja zon

Val av åldersvillkor

Härryda kommun har sedan införandet av kostnadsfri kollektivtrafik till seniorer erbjudit alla kommuninvånare som fyllt 65 år en seniorbiljett. En höjning av åldersvillkoret skulle delvis motverka syftet med seniorerbjudandet att bland annat bidra till en bättre folkhälsa, att försena färdtjänstdebuten och etablera vanan att resa kollektivt. Frågan om åldersvillkor kan dock också belysas utifrån att pensionsåldern successivt höjs. Med ett seniorerbjudande från 65 års ålder så finns det en risk att kommunen subventionerar en ökande andel arbetsresor på sikt. Att höja åldersvillkoret innebär en kostnadsminskning i form av färre resor med seniorbiljetter.

Väljer kommunen att höja åldersvillkoret från 65 till 70 eller 75 år kommer seniorbiljetter för seniorer under gällande åldersvillkor att avslutas. Det finns dock en övergångslösning för de kommuner som övergår till det nya åldersvillkoret 70 år där redan utfärdade seniorbiljetter för seniorer från 65 år inte avslutas. Möjligheten är tidsbegränsad och gäller endast om kommunen senast under 2024 fattar beslut om att erbjuda en övergångslösning. Kommunen måste införa övergångslösningen samtidigt som åldersvillkoret höjs till 70 år, vilket innebär att den systemutveckling som krävs av Västtrafik för övergångslösningen behöver färdigställas innan kommunen kan införa det nya åldersvillkoret. Kommunen fortsätter att betala för resandet med de seniorbiljetter som omfattas av övergångslösningen. Kostnadsbesparingen förenad med ett höjt åldersvillkor uppnås fullt ut först efter fem år då samtliga 65–69-åringar fyllt 70 år.

Val av giltighetstid på dygnet

Det finns möjlighet för kommunen att välja mellan att seniorerbjudandet är giltigt dygnet runt eller i lågtrafik. Kostnad per resa med giltighet dygnet runt är 12,81 kr och för en resa i lågtrafik 10,79 kr för år 2024. Pris per resa är alltså ca 16 % lägre i lågtrafik för år 2024. Priserna per resa kommer att förändras från år till år beroende på Västtrafiks kostnader.

Härryda kommuns nuvarande seniorerbjudande ger möjlighet för seniorer att resa med sin seniorbiljett dygnet runt. Ett seniorerbjudande med giltighet endast i lågtrafik kan ge invånare som bor i områden i kommunen med ett glesare utbud av kollektivtrafik mer begränsad möjlighet att använda sin seniorbiljett. Att välja giltighet för seniorerbjudandet i lågtrafik innebär en kostnadsminskning i form av ett något lägre pris per resa samt sannolikt färre antal resor med seniorbiljetter.

Möjligheten att välja zon

Härryda kommun har idag ett seniorerbjudande som gäller i zon B. I Västtrafiks nya seniorerbjudande finns möjligheten för kommunen att erbjuda seniorerna att välja vilken zon seniorbiljetten ska vara giltig inom. Härryda kommun tillhör zon B och har omlottzoner både mot zon A samt

zon C. Det betyder att vid ett införande av möjligheten för seniorer att välja zongiltighet skulle kommunen kunna erbjuda kommunens seniorer att välja mellan alla tre zoner. Seniorbiljetten kommer vara giltig inom en zon. Alla zoner kommer att ha samma valda giltighetstid (dygnet runt/lågtrafik) förutom för zon A där endast giltighet i lågtrafik är möjlig.

Att erbjuda möjligheten för kommunens seniorer att välja zongiltighet innebär att antalet resor med seniorbiljetter kommer att öka. Det gäller speciellt nära zongränserna och i områden som har hållplatser med dubbel zontillhörighet, idag Mölnlycke, Hällingsjö och Rävlanda. Möjligheten att välja giltighet inom zon A eller zon C är ett attraktivt erbjudande för många seniorer. Särskilt bland boende i Mölnlycke har det uttryckts en stark önskan om att kunna välja seniorbiljett i zon A sedan Västtrafik i augusti 2023 införde ett stort antal hållplatser med dubbel zontillhörighet i Mölnlycke.

Förvaltningen bedömer att i synnerhet möjligheten att resa med sin seniorbiljett inom zon A skulle innebära stora effekter på antal resor eftersom stora målpunkter inom bland annat kultur, idrott, handel, sjukvård och myndighetservice finns i Göteborg, Mölndal och Partille. För seniorer som väljer seniorbiljett i zon A eller zon C finns möjlighet att resa inom ett större område än för seniorer som har en seniorbiljett inom zon B. Detta eftersom Härryda kommun inte når någon annan kommun inom zon B med kollektivtrafiken.

Att kunna välja zontillhörighet är ett attraktivt erbjudande som ger stora möjligheter för de seniorer som bor nära zongränserna och i områden med hållplatser med dubbel zontillhörighet att resa kostnadsfritt inom ett stort område. Om valet erbjuds är det svårt att bedöma vilken zon som respektive senior kommer att välja då det är beroende av individuella resmönster.

Möjligheten att välja zon kan innebära ett ökat hållbart resande, eftersom det kan få effekten att seniorer väljer att åka kollektivt i reserelationer där man tidigare har valt bilen. Kostnadsfria resor inom zon A riskerar dock att ge viss negativ effekt för det lokala näringslivet i kommunen på grund av det stora utbudet av handel i Göteborg.

Villkor och förutsättningar för erbjudandet

Seniorerbjudandet kan sägas upp av kommunen med sex månaders uppsägningstid. Systemutvecklingen för att möjliggöra att erbjuda seniorer val av zongiltighet väntas vara klar under andra delen av år 2025.

Systemutvecklingen kommer att genomföras även om ingen kommun initialt väljer att erbjuda möjligheten att välja zongiltighet. Kommunen har alltså möjlighet att välja att komplettera sitt seniorerbjudande med en möjlighet för seniorerna att välja zongiltighet senare under avtalsperioden när systemet finns på plats.

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
PensionärsrådetSammanträdesdatum
2025-10-13

Sida 3

§ 34

Samråd om val av zon för seniorerbjudande inom kollektivtrafiken

Hanna Henningsson, planeringsledare trafik, informerar om kommande val av zon för seniorerbjudande inom kollektivtrafiken. Dagens seniorerbjudande gäller från 65 år och är giltigt dygnet runt inom zon B.

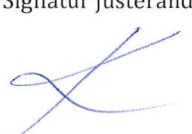

Härryda kommun kommer från kvartal 4 2026 att ingå i zon A och zon B i sin helhet. Kommunen behöver ta ställning till om kommunens seniorerbjudande ska gälla för zon B eller zon A vid zonförändringen 2026.

Förvaltningen önskar synpunkter från pensionärsrådet inför beslut om val av zon för kommunens seniorerbjudande inom kollektivtrafiken. Eventuella synpunkter skickas till sekreteraren senast 12 november 2025.

Pensionärsrådets behandling

Pensionärsrådet noterar informationen.

Pensionärsrådet delges presentationen med protokollet.

Signatur justerande 	Utdragsbestyrkande
--	--------------------

Protokoll fört vid medlemsmötesmöte i Mölnlycke PRO-förening 2025-11-13

Plats: Hulebäcksgymnasiets matsal, Mölnlycke
Tid: 15:30 – 17:30
Närvarande: 51 medlemmar
Inbjuden: Ulf Magnusson, fotograf

§ 1 **Mötets öppnande**

Mötets ordförande Anders Björklund öppnade mötet och hälsade alla välkomna.

§ 2 **Nya medlemmar**

Tio nya medlemmar har registrerats: Carina Kårdén, Birgit Andersson, Marita Björklund, Eva Rosén, Susanne Eriksson, Maria Rietz, Roger Rietz, Rose-Marie Rang, Agneta Dunberger, Per-Erik Ericsson.

Två av dem var närvarande och de välkomnades med en varm applåd.

§ 3 **Medlemsvärvarkampanj fjärde kvartalet**

Kampanjen gäller året ut. Den som värvar en ny medlem får en PRO-kasse både till sig själv och den nya medlemmen. Det finns blanketter att fylla i så att alla data kommer med.

§ 4 **Pensionärsrådet (f.d. KPR) – Zon, seniorkortet**

Lars-Göran Holmgren redogjorde vilka alternativ vi har i Västtrafiks zon-indelning när det gäller seniorkortet. Våra nuvarande kort gäller gratis i zon B dygnet runt. Ett nytt alternativ är att Härryda ingår i zon A. Då ska seniorkortet gälla att vi får åka gratis även i hela zon A, men endast under lågtrafik, alltså inte vardagar kl. 07:00-09:00 och 15:00-18:00. Ett nytt beslut ska tas och gälla fr.o.m. kvartal 4, 2026. Då vi är rådgivande i frågan gjorde vi en omröstning på mötet.

Svaret från PRO Mölnlyckes medlemmar var JA till att ingå i zon A.

§ 5 **Ulf Magnusson visar fantastiska flygfoton över Göteborg med omnejd**

§ 6 **Framtida arbetsformer för föreningarna inom Härryda kommun**

Anders Björklund redogjorde för arbetet som pågår med att strukturera planerna på sammanslagning av de tre PRO-föreningarna i Härryda kommun. Han återkommer med info på nästa möte.

§ 7 **Verksamhetsplan**

Ordföranden läste upp Verksamhetsplanen för 2026, som styrelsen godkänt. Den godkändes även av mötesdeltagarna. Bilaga 1.

§ 8 Budget 2026

Gunnar Engelbrekt presenterade sitt förslag till budget 2026 på bildspelet. Efter genomgång av den godkändes den av mötesdeltagarna. Bilaga 2.

§ 9 Resor

Resan till Wapnö julmässan är den 21 november. I morgon är sista dagen för inbetalning.

§ 10 Café Synergi

Ordföranden berättade om verksamheten i café Synergi, ett projekt för ofrivillig ensamhet, som PRO Mölnlycke deltar i. Vi är välkomna dit under 6 torsdagsförmiddagar i höst.

§ 11 **Nästa styrelsemöte är den 1 december.** Medlemmarna är välkomna med frågor och andra bidrag.

§ 12 Julfest/medlemsmöte 11 december med Wendelsbergs luciatåg.

Landgång, dricka, kaffe och kaka serveras. Anmälan senast 4 dec. Entré 125 kr.

§ 13 Lotteridragning

Karin Abrahamsson skötte lotteridragning på 3 ringar och entrébiljetterna.

§ 14 Avslutning

Ordföranden avslutade mötet och tackade alla deltagarna för ett bra möte.

Vid protokollet:

Justeras:

Ingrid Holm, sekreterare

Anders Björklund, ordförande

Sven Helén

Bilagor 1. Verksamhetsplan 2026
2. Budget 2026

Verksamhetsplan för PRO Mölnlycke 2026

- Vi ska driva pensionärernas intressefrågor och öka inflytandet på lokal nivå.
- Värva nya medlemmar. En stor utmaning är att även nå ut till fler pensionärer med utländsk bakgrund. Här krävs nytänkande och kreativitet.
- Verka för en bra medlemsutveckling och se till att medlemmarna får ett brett utbud av cirklar, friskvårdsaktiviteter och kultur. Vara lyhörda för nya idéer.
- Resor är berikande. Därför ska vi även arbeta fram nya resmål och gärna i regi med andra PRO-föreningar.
- Social samvaro på olika plan är viktigt för att alla skall må bra.
- Hålla medlemmarna informerade om förmåner såsom försäkringar, rabatter mm som PRO tagit fram.
- Vi skall även verka för att föreningen skall ha en god ekonomi som kan användas till medlemmarnas bästa. Nya studiecirklar, pågående cirklar, verksamheter och utbildning i olika former bör stödjas av föreningen.

Fastställd av styrelsen 3 november 2025

Mölnlycke PRO – Budgetförslag 2026

INTÄKTER

Mötesintäkter	42.000 kr
Lotterier	9.500 kr Som föreg år
Bidrag	
Kommunbidrag	22.000 kr Beräkning på utfallet i år
ABF bidrag	7.000 kr Uppskattat värde för i år
Medlemsavgifter	15.000 kr 300 medl. A 50 kr
SUMMA INTÄKTER	95.500 kr

KOSTNADER

Möteskostnader	63.200 kr
Boule	3.000 kr Som föreg år
Lotterikostnader	8.000 kr ”
Medlemsavgifter ABF m m	1.000 kr ”
Förhyrda lokaler	2.000 kr Minskning med 1.000
”	
Förbrukningsmaterial m m	2.000 kr Som föreg år
Resekostnader	1.000 kr ”
Gåvor, uppvaktning	1.000 kr ”
Porto	1.500 kr ”
Bank och redovisning	5.300 kr Redov. 2.000 Bankk. 3.300
SUMMA KOSTNADER	88.000 kr

BERÄKNAT RESULTAT 7.500kr

Mölnlycke 2025-10-26

Mötesintäkter $6 \cdot 50 \cdot 60 = 18.000$
 $2 \cdot 80 \cdot 150 = 24.000$

Möteskostnader $7 \cdot 1.200 = 8.400$ Underhålln. $4 \cdot 4.000 = 16.000$
 $2 \cdot 80 \cdot 130 = 20.800$ $5 \cdot 3.600 = 18.000$

Yttrande angående seniorkort

Härryda kommun kommer från kvartal 4 2026 att ingå i Zon A och B i sin helhet. Kommunen behöver ta ställning om kommunens seniorerbjudande ska gälla för Zon A eller Zon B vid Zonförändringen 2026.

KPR har erbjudits att yttra sig vilket förslag man vill förorda.

SPF, Björken och Vintergåcken förordar förslag zon A.

Vilket innebär att:

Alla kommunens seniorbiljetter blir giltiga i zon A, resor kan endast ske inom zon A (samt till/från de hållplatser som har dubbel zontillhörighet)

- Seniorbiljetten gäller endast i lågtrafik (vardagar 08.30-15.00 och 18.00-06.00 samt dygnet runt lördagar, söndagar och helgdagar)

Härryda kommun 20251106

Tord Gustavsson, Margareta Mattsson, Ola Winsö, och Tom Åberg
ledamöter för SPF i KPR

SPF Seniorerna distriktsnamn Ort

Gatunamn XX, Box xxxx, Postnummer Ort
Tel 00-000000 xxx@spfseniorena.se
Org nr xxxx Pg xxxx-xx Bg xxxx-xxxx
www.spfseniorena.se/xxxx